



AMAÇ: Hastanın solunum sayısını uygun teknikle sayarak, doğru bir şekilde sayı ve niteliğini saptamaktır.

KAPSAM: Bu talimat hastanın solunum sayma faaliyetlerini kapsar.

SORUMLULAR: Bu talimatın uygulanmasından hemşire sorumludur.

TANIMLAR:

Toraks solunum: Kostalar arası kasların ve yardımcı kasların çalışması ile olur.

Abdominal solunum: Karın ve diafram kaslarının çalışması ile olur.

Yüzeysel solunum: Alınan hava miktarı azdır.

Hiperpne: Derinliği fazla olan solunumdur.

Regüler solunum: Solunum ritminin düzenli olması.

İrregüler solunum: Solunum ritminin düzensiz olması.

Solunum tipleri;

Eupne: Normal solunumdur. Düzenli ve eforsuz, her bir solunum arasında dinlenme periyodu vardır.

Taşipne: Solunum sayısı normalin üstündedir. Solunum hızlı ve çoğunlukla yüzeyeldir.

Bradipne: Solunum sayısının normalden az olması, solunumun yavaşlamasıdır.

Dispne: Solunum güçlüğü hissidir. O₂ alınımında CO₂ atımında güçlük çekmektedir. Bu nedenle dispneli hastalar genellikle heyecanlı görülür ve yüzlerinde endişe ifadesi vardır.

Ortopne: Rekumbert pozisyonunda görülen dispnedir. Ancak gövdenin yükselmesi ile solunum normale döner.

Cheyne-stokes: (Periyodik solunum) solunum derinliği ve hızı gittikçe artar. Maksimum noktaya varır. Sonra gittikçe amplitüd azalır. Hız yavaşlar ve tamamen durur.(5-45 sn) sonra aynı süreç tekrarlanır. Sol kalp yetmezliği narkotik zehirlenmeler ve KİBAS' ta görülür.

Biot: Birçok değişik volümdeki solunumu takiben uzun bir apne periyodu ile karakterizedir. İntrakranial basınç artışında görülür.

Kusmaul solunum: Çok derin ve hızlı solunumdur. Metabolik asidozda görülür.

Apne: Solunumun durmasıdır.

Solunum sayısı;

Yeni doğanda dakikada 30-60 , iki yaş üzeri çocuklarda 20-35, yetişkinlerde 12-20 dir.

UYARILAR ve ÖNERİLER:

Solunum sayılmadan önce hasta 15 dakika dinlendirilir. Solunum 1 dakikada sayılır. Hemşire hastaya solunumunu saydığını hissettirmemelidir. Solunum sayılırken hastanın üzeri açılır. Göğsün yükselip alçalması (1 inspiryum + 1 ekspiryum) bir solunum olarak sayılır. Solunum, nabız sayımından sonra nabız alınır gibi sayılır. İşlem öncesi oda havalandırılmalıdır. Odanın aşırı sıcak ya da soğuk olmaması sağlanmalıdır.

ARAÇ ve GEREÇLER:

Saniye göstergeli saat

UYGULAMA:

İşlem öncesi hasta ve yakınlarına uygulama hakkında bilgi verilir (özellikle çocuk hastalara solunumunu tutabileceğinden söylenmemelidir). Hastanın göğsüne bakılmamalıdır. Sayıma 1 dk. devam edilmelidir (solunumla ilgili anormal bir durum yoksa 30 sn sayılıp ikiyle çarpılabilir). Eller "El Hijyeni Talimatı"na uygun yıkanır. Solunum sayısı, düzenli olup olmadığı ve solunum tipini, "Hemşire Gözlem Formu"na kaydedilir. Normal dışı



değerler doktora bildirilir.